

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Zielonej Górze

LZG – 4101-07-01/2012
P/12/040

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze
ul. Podgórna 9a, 65-213 Zielona Góra
T +48 68 410 66 00, F +48 68 410 66 39
lzg@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/12/040 – Wykonanie planów finansowych przez wybrane izby celne

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze

Kontrolerzy

1. Henryk Kulczewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 82720 z dnia 14.09.2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

2. Paweł Pawlak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 82714 z dnia 31.08.2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 3-4)

3. Piotr Tamborski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 82721 z dnia 17.09.2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 5-6)

Jednostka
kontrolowana

Izba Celna w Rzepinie, ul. Dworcowa 5 (PNA 69-110), REGON: 000143834

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Sylwester Skórski, dyrektor.

(dowód: akta kontroli str. 7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

W kontrolowanych obszarach nie stwierdzono nieprawidłowości. W odniesieniu do 2010 r. nastąpił wzrost wykonanych dochodów, głównie z tytułu cła, a ich naliczanie i przekazywanie do budżetu państwa odbywało się zgodnie z kryteriami legalności i rzetelności. Przy realizacji wydatków w żadnym paragrafie klasyfikacji budżetowej nie przekroczono planu po zmianach Poniesione przez Izbę wydatki były legalne, gospodarne i celowe. Prowadzone przez Izbę księgi rachunkowe były rzetelne, tj. zgodne ze sprawozdawczością roczną i bieżącą jednostki. Działalność kontrolna Izby odbywała się zgodnie z założeniami Strategicznych Planów Kontroli na lata 2011-2012, w oparciu o przeprowadzoną analizę ryzyka oraz wykazywała się stałym wzrostem skuteczności i efektywności.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wykonanie dochodów oraz ich egzekucja

1.1. Ocena realizacji dochodów

Opis stanu
faktycznego

1.1.1. Wykonanie dochodów niepodatkowych w 2011 r. w stosunku do 2010 r. wzrosło o 28,06 %, z 12.972,7 tys. zł do 16.612,7 zł, głównie z tytułu cła (rozdział 50095 - Pozostała działalność § 0060 - cła) o 28,7% (do 20.764,1 tys. zł) oraz dochodów w rozdziale 75013 - Izby celne i urzędy celne o 16,1% do 1.682,3 tys. zł, w szczególności w związku ze wzrostem wpływów z różnych dochodów (§0970) o 50,0% do 761,7 tys. zł.

Dochody uzyskane w całym rozdziale 50095 wynoszące 14.839,7 tys. zł były wyższe niż w 2010 r. o 37,3%, jednak niższe niż osiągnięte z tytułu cła, w związku ze zwrotem oprocentowania (§ 0920 pozostałe odsetki -5.924,4 tys. zł) od odsetek wyrównawczych zwróconych w roku 2010 w wyniku wyroków sądowych.

Dochody z cel nie były planowane, gdyż stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustaw budżetowych na rok 2011 i 2012² dochody z cel planuje Minister Finansów we współdziałaniu z Ministrem Gospodarki.

W dziale 750 - Administracja publiczna uzyskane dochody w wysokości 1.762,6 tys. zł były wyższe niż w 2010 r. o 21,6% (o 313,4 tys. zł) i wyższe od planowanych o 21,7%. Włączenie w 2011 r. do budżetu państwa dochodów państwowych jednostek budżetowych uzyskanych z tytułu przejętych zadań, które do końca 2010 r. finansowane były z rachunku dochodów własnych, ewidencjonowanych w rozdziale 75093, w niewielkim stopniu wpłynęło na wzrost dochodów, gdyż uzyskane z tego tytułu dochody wyniosły 80,3 tys. zł.

Za 3 kwartały 2012 r. uzyskano dochody w wysokości 17 429,5 tys. zł (104,9% uzyskanych w całym 2011 r.), w tym m.in. w dziale 500 - Handel 16.294,3 tys. zł i w dziale 750 - Administracja publiczna 944,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 275-276)

1.1.2. Badanie próby dochodów³ (o wartości w 2011 r. - 898,8 tys. zł oraz za I-III kw. 2012 r. - 981,2 tys. zł⁴), którą objęto należności przypisane w rozdziale 50095 - Pozostała działalność, przeprowadzone niezależnie dla 2011 roku i 3 kwartałów 2012 r., nie wykazało nieprawidłowości. Dochody były naliczane i przekazywane w prawidłowej wysokości, nie wystąpiły przypadki nieustalenia, niepobrania lub niedochodzenia należności Skarbu Państwa, a także przypadki pobrania, ustalenia lub dochodzenia jej w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia.

(dowód: akta kontroli str. 281-284)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

1.2. Należności pozostałe do zapłaty

Opis stanu
faktycznego

1.2.1. Stan należności niepodatkowych pozostałych do zapłaty na koniec 2011 r. wynosił 56.654,3 tys. zł, w tym z tytułu cła 55.000,1 tys. zł (bez odsetek 27.681,4

² Na rok 2011 - Dz. U. z 2010 r. Nr 42 poz. 245 (załącznik nr 76, pkt 24); na rok 2012 - Dz. U. z 2011 r. Nr 56, poz. 290 (załącznik 70 pkt 25)

³ Próba obejmowała po 50 dowodów/zapisów księgowych dotyczących dochodów roku 2011 i pierwszych trzech kwartałów 2012. Przy doborze próby skorzystano z funkcji Pomocnika Kontrolera losowanie z pliku – metodą PPS/MUS przy założeniu, że interwał losowania jest kwotą równoważną 2% dochodów zaokrągloną do tys. zł. Skorzystano z ewidencji konta 220 – Rozliczenie Jednolitych Dokumentów Administracyjnych (SAD) - Należności z tytułu dochodów budżetowych strona Wn oraz konta 720 – Przychody z tytułu dochodów budżetowych strona Ma. Wyłączono zapisy dot. transakcji o małej wartości (poniżej 50 zł).

⁴ Co stanowiło odpowiednio 4,33 % dochodów wykonanych z tytułu cła w 2011 r. i 5,96 % w okresie I-III kw. 2012 r.

tys. zł). Zaległości netto wyniosły odpowiednio 56.244,8 tys. zł i 54.651,6 tys. zł. W porównaniu do stanu na koniec 2010 r. należności ogółem zmniejszyły się o 7.139,2 tys. zł (tj. 11,2%), natomiast zaległości netto ogółem o 7.217,9 tys. zł (tj. 12,8%).

Stan należności pozostałych do zapłaty na koniec III kwartału 2012 r. uległ dalszemu obniżeniu do kwoty 51.825,2 tys. zł (tj. o 7,86%), a zaległości do 51.325,4 tys. zł (tj. o 6,48%), z tego z tytułu cła wraz z odsetkami odpowiednio do 50.057,5 tys. zł i 49.623,9 tys. zł.

Zmniejszenie kwot należności w okresie objętym kontrolą wynikało przede wszystkim z przedawnienia należności celnych na kwotę 7.311,1 tys. zł w 2011 r. i 4.428,4 tys. zł za I-III kw. 2012 r. oraz podjętych działań egzekucyjnych we własnym zakresie przez Izbę i przeprowadzonych przez Urzędy Skarbowe - odpowiednio 899 tys. zł w 2011 r. i 119 tys. zł za I-III kw. 2012 r.

W badanym okresie nie wystąpiły ulgi z tytułu umorzeń należności niepodatkowych.

(dowód: akta kontroli str. 256-261 i 274)

1.2.2. Odpis należności przedawnionych został uregulowany decyzją dyrektora z 05.03.2010 r. (zm. 03.10.2012 r.) w której zawarto procedurę oraz wskazano osoby odpowiedzialne za stwierdzenie i odpisanie należności przedawnionych.

Izba prowadziła konto 761 - Pozostałe koszty operacyjne, na którym po stronie Wn ewidencjonowano pozostałe koszty operacyjne, do których zaliczano w szczególności odpisane, przedawnione, umorzone i nieściągalne należności. Na podstawie danych z zespołu kont rozrachunkowych oraz dokumentacji źródłowej ustalono, że w kontrolowanym okresie w Izbie z powodu upływu terminu nastąpiły przedawnienia należności z tytułu cła:

- za 2011 r.: 7.311,1 tys. zł; 425 decyzji dla 140 podmiotów,
- za I-III kw. 2012 r.: 4.428,4 tys. zł; 155 decyzji dla 53 podmiotów.

Nie stwierdzono braku legalności odpisów. Analiza przedawnień wybranych 10 podmiotów (po 5 o najwyższej wartości z 2011 r. i I-III kw. 2012 r.) wykazała, że wynikały one z przyczyn niezależnych od Izby (najczęściej brak możliwości ustalenia miejsca pobytu zobowiązanego, zgon lub upadłość zobowiązanego, przy braku możliwości przeniesienia odpowiedzialności na osoby trzecie).

(dowód: akta kontroli str. 181-255 i 262-274)

1.2.3. Kwota zaległości ogółem z lat ubiegłych (przypisanych do końca 2011 r.) na dzień 30.09.2012 r. wynosiła 42.140,6 tys. zł, w tym należność główna 20.230,5 tys. zł i odsetki 21.910,1 tys. zł.

W postępowaniu egzekucyjnym znajdowało się 11.809,4 tys. zł (28,0% zaległości ogółem), w tym 3.569,7 tys. zł należności głównej (17,6% zaległości) i 8.239,7 odsetek (37,6%).

Najwyższe kwoty zaległości powstały w latach 1999-2005: 27.867,2 tys. zł ogółem, w tym 10.443,3 tys. zł należności głównej i 17.423,8 tys. zł odsetek.

Według rodzaju należności największe zaległości odnotowano z tytułu „starego cła”, obliczonego zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik Nr 6 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7.09.2001 r. w sprawie deklaracji skróconych i zgłoszeń celnych⁵, które wynosiły 31.262,5 tys. zł, w tym 12.006,5 tys. zł należności głównej i 19.256,0 tys. zł odsetek.

⁵ Dz. U. Nr 117, poz. 1250 (uchylone z dniem 1.05.2004 r.)

Zaległości celne obliczone zgodnie z przepisami wykonawczymi do Wspólnotowego Kodeksu Celnego⁶ wyniosły 9.544,9 tys. zł, w tym 7.217,9 tys. zł należności głównej i 2.327,0 tys. zł odsetek.

Spośród 10 zbadanych spraw dotyczących zaległości z lat ubiegłych, w tym 5 umorzonych i 5 czynnych, we wszystkich przypadkach Izba podejmowała działania zgodne z obowiązującymi procedurami, w tym m.in.: wysyłała do zobowiązanych upomnienia oraz wystawiała tytuły wykonawcze, które kierowała do właściwych organów egzekucyjnych, a następnie na bieżąco monitorowała przebieg tych egzekucji. Według stanu na dzień 30.09.2012 r. żadna ze spraw, których postępowania egzekucyjne zostały umorzone, nie uległa przedawnieniu. Wobec pozostałych spraw były prowadzone egzekucje z wynagrodzenia za pracę, lub z renty dłużnika, albo podejmowano inne czynności zmierzające do ustalenia majątku dłużnika.

W 2011 r. kwota wyegzekwowanych zaległości z lat ubiegłych dla konta 221 (cło) po windykacji wynosiła 211,9 tys. zł, a w 2012 r. (do 30.09) 75,2 tys. zł.

Według stanu na dzień 31.12.2011 r. udział zaległych należności ewidencjonowanych na koncie 221 objętych tytułami wykonawczymi (6.124,6 tys. zł) w stosunku do ogólnej kwoty zaległych należności (27.681,4 tys. zł), wynosił 22,1%, a na dzień 30.06.2012 r. 4.781,6 tys. zł, tj. 20,3% kwoty należności ogółem (23.490,6 tys. zł). Uwzględniając tytuły wykonawcze wystawione na należności podatkowe (głównie akcyza i VAT), średni udział tych należności do ogólnej kwoty zaległości wyniósł odpowiednio 56% i 55%, tj. ukształtował się na poziomie określonym w „Strategii działania Służby Celnej w latach 2010-2015” (54% i 56%).

Natomiast udział wyegzekwowanych należności objętych tytułami wykonawczymi dla konta 221 na dzień 31.12.2011 r. (19,4 tys. zł) do ogólnej kwoty zaległości objętych tymi tytułami (924,0 tys. zł) wyniósł 2,10%, a na dzień 30.06.2012 roku 6,9 tys. zł, tj. 0,81% (852,9 tys. zł). Łącznie z ww. podatkami średni miernik egzekucji wyniósł odpowiednio: 1,16% i 0,71%, tj. poniżej wartości określonych w „Strategii” (4,31% i 3,55%).

(dowód: akta kontroli str. 156-173)

Według wyjaśnień naczelnika Wydziału Egzekucji Izba nie wykonała ww. mierników w wysokości określonej w „Strategii”, a spowodowane to zostało czynnikami niezależnymi od Izby: egzekucja była bezskuteczna w szczególności w związku z niewypłacalnością dłużników, którzy oprócz cła zalegali znacznie większe kwoty z tytułu akcyzy i VAT.

(dowód: akta kontroli str. 174)

Badania 5 celowo dobranych spraw o najwyższych zadłużeniach celnych (łącznie 95,1 tys. zł) wykazały, że należności ogółem (wraz z podatkami) objęte tytułami wykonawczymi wobec tych dłużników wynosiły 1.909,1 tys. zł (bez odsetek), a niska skuteczność egzekucji wynikała głównie z następujących powodów: zawieszenie działalności gospodarczej; brak wartościowego majątku podlegającego zajęciu; brak oszczędności na kontach bankowych; osiąganie dochodów w wysokości wolnej od egzekucji.

(dowód: akta kontroli str. 175-180)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena częściowa

⁶ Rozporządzenie Komisji (EWG) Nr 2454/93 z dnia 2.07.1993 r. ustanawiające przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz. U. UE L Nr 253, poz. 1 i Dz. U. UE-sp.02-6-3).

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

2. Planowanie i wykonanie wydatków, w tym wydatków budżetu środków europejskich

2.1. Planowanie wydatków

Opis stanu
faktycznego

2.1.1. Na rok 2011 Departament SC nie żądał od Izby materiałów planistycznych dotyczących największych wydatków, tj. na wynagrodzenia wraz z pochodnymi oraz wydatków majątkowych. W ustalonym terminie, tj. 25.03.2010 r., Izba przekazała do Departamentu materiały planistyczne (na formularzu bez nazwy, pobranym z jego strony internetowej) w wymaganej szczegółowości, w tym m.in. w rozdziale 75013 – Izby celne i urzędy celne, na wydatki bieżące zaplanowano 4.559 tys. zł.

W uzasadnieniu Izba podała, że podstawą zaplanowania kwot na rok 2011 było wykonanie planu wydatków w 2009 r. oraz dodatkowe potrzeby zgłaszane przez poszczególne komórki organizacyjne Izby, w tym m.in. związane ze skutkami likwidacji z dniem 31.12.2010 r. dochodów własnych.

Pismem z 25.10.2010 r. dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej i Rolnictwa, działający z upoważnienia Ministra Finansów, poinformował dyrektora Izby o przyjęciu do projektu ustawy budżetowej na 2011 r. wydatków w łącznej kwocie 58.096 tys. zł (w tym majątkowych 4.000 tys. zł i na wynagrodzenia 41.797 tys. zł), z tego 57.868 tys. zł w rozdziale 75013, w tym na wydatki bieżące 3.453 tys. zł, tj. mniej od zaplanowanych przez Izbę o 1.106 tys. zł (32%).

W dniu 30.11.2010 r. Izba przekazała do Departamentu - zgodnie z wytycznymi - wypełnione aplikacje projektu planu finansowego na 2011 r. w pełnej szczegółowości rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej.

Kwoty wydatków przyjętych w ustawie budżetowej były zgodne z podanymi w piśmie z 25.10.2010 r.

Największe różnice w planowanych przez Izbę (w marcu 2010 r.) wydatkach, w odniesieniu do ustawy budżetowej, wystąpiły w następujących paragrafach klasyfikacji budżetowej:

- § 3020 – Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń: Izba zaplanowała 29 tys. zł, a do ustawy przyjęto 400 tys. zł. Plan po zmianach zamknął się kwotą 2.089,2 tys. zł. Powyższa różnica wiązała się z utworzeniem w Rzepinie Centralnego Magazynu Mundurowego dla wszystkich izb celnych w Polsce i Ministerstwa Finansów. Wydatki w tym zakresie były planowane przez Departament S.C. W pierwszej kolejności Izba w Rzepinie została zobowiązana do zakupu i magazynowania elementów stałych umundurowania (kurtki, buty, koszule, czapki, krawaty, szaliki, rękawiczki), natomiast w drugim etapie do szycia pełnego umundurowania służbowego.
- § 4180 – Równoważniki pieniężne i ekwiwalenty dla funkcjonariuszy: Izba zaplanowała 400 tys. zł, a do ustawy przyjęto 240 tys. zł. Plan po zmianach wyniósł 397,6 tys. zł.
- § 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia: Izba zaplanowała 823 tys. zł, a do ustawy przyjęto 615 tys. zł. Plan po zmianach wyniósł 1.328,9 tys. zł.
- § 4270 – Zakup usług remontowych: Izba zaplanowała 220 tys. zł, a do ustawy przyjęto 124 tys. zł. Plan po zmianach wyniósł 611 tys. zł.
- § 4300 – Zakup usług pozostałych: Izba zaplanowała 1.010 tys. zł, a do ustawy przyjęto 719 tys. zł. Plan po zmianach wyniósł 1.057,5 zł.
- § 4410 – Podróże służbowe krajowe: Izba zaplanowała 150 tys. zł, a do ustawy przyjęto 50 tys. zł. Plan po zmianach wyniósł 195 tys. zł.

Ostatecznie z zaplanowanej przez Izbę na wydatki bieżące kwoty 4.559 tys. zł (bez wynagrodzeń), do ustawy budżetowej przyjęto 3.453 tys. zł, a wykonanie wyniosło 5.982 tys. zł.

Przyczyny zwiększeń środków na wydatki bieżące omawia się w p. 2.1.2 niniejszego wystąpienia.

(dowód: akta kontroli str. 8-12 i 22-34)

Na rok 2012 Departament S.C. nie żądał od Izby planowania wydatków na programy UE i wydatków majątkowych. Dane planistyczne należało sporządzić w załączonej aplikacji (budżet w układzie zadaniowym). Ponadto założono, że w roku 2012 wzrost kwoty wydatków bieżących i świadczeń nie może przekroczyć 3,8 punktu procentowego. Wynagrodzenia i pochodne należało zaplanować na poziomie 2011 r.

W wyznaczonym terminie (11.04.2011 r.) Izba przekazała do Departamentu materiały planistyczne w układzie zadaniowym, ustalając plan wydatków w wysokości 57.100 tys. zł.

Pismem z dnia 25.10.2011 r. Dyrektor Generalny Ministerstwa Finansów przekazał szczegółowy podział wydatków ujętych w projekcie ustawy budżetowej na 2012 r. w łącznej kwocie 70.874 tys. zł.

Zgodnie z wytycznymi Izba przekazała 1.12.2011 r. omawiane materiały. Pismem z dnia 16.03.2012 r. Dyrektor Generalny przedstawił dyrektorowi Izby szczegółowe zestawienie wydatków budżetowych (w tym w ujęciu zadaniowym) zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2012 r. w wysokości jak w piśmie z 25.10.2011 r.

Największa różnica w planowanych przez Izbę (w kwietniu 2011 r.) wydatkach, w odniesieniu do ustawy budżetowej, wystąpiła w § 3020: zaplanowano 415 tys. zł, a do ustawy przyjęto 10.415 tys. zł. Plan po zmianach zamknął się kwotą 18.353,0 tys. zł. Przyczyna zmiany taka sama jak w przypadku planu na 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 8-12 i 35-47)

2.1.2. W 2011 r. plan finansowy Izby został zwiększony z 58.096,0 tys. zł do 70.577,1 tys. zł, tj. o 12,1%, w tym w rozdziale 75013 z 57.868,0 tys. zł do 69.674,6 tys. zł (12,0%), a w rozdziale 75647 z 228,0 tys. zł do 667,4 tys. zł (o 192,7%).

Do 30.09.2012 r. plan finansowy Izby na rok 2012 został zwiększony z 70.872,0 tys. zł do 87.829,6 tys. zł, tj. o 23,9%, w tym w rozdziale 75013 z 70.872,0 tys. zł do 86.089,3 tys. zł (21,5%). W innych rozdziałach Izba nie planowała wydatków.

(dowód: akta kontroli str. 48-51)

1) Na podstawie zarządzenia Nr 11 Ministra Finansów z dnia 11.02.2011 r. w sprawie upoważnienia dysponentów środków budżetu państwa w części 19 - Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe do dokonywania przeniesień wydatków w planach finansowych⁷, dyrektor Izby wydał w 2011 r. 29 decyzji przenoszących wydatki w kwocie 884.043 zł w ramach jednego rozdziału pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej. W okresie od 1.01 do 30.09.2012 r. było to 11 decyzji na kwotę 405.500 zł.

Ważniejsze zmiany planu dokonywane przez dyrektora, dotyczyły rozdziału 75013 (22 decyzje na kwotę 756,7 tys. zł w 2011 r. i 11 na kwotę 405,5 tys. zł do 30.09.2012 r.). Zmniejszenia następowały w szczególności w §§ 3020 – Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń oraz 3070 – Wydatki osobowe niezaliczane do uposażeń funkcjonariuszy. Natomiast zwiększenia w §§ 4210 – Zakup

⁷ Dz. Urz. Ministra Finansów Nr 2 poz. 9

materiałów i wyposażenia, 4300 – Zakup usług pozostałych oraz 4610 – Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego.

W rozdziale 75647 (uchylonym z dniem 1.01.2012 r. r.) dyrektor Izby wydał 9 decyzji na kwotę 116,0 tys. zł. Zmniejszenie wydatków nastąpiło głównie w § 4410 – Podróże służbowe krajowe, a zwiększenie w § 4390 – Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii.

W 2011 r. oraz do 30.09.2012 r. Minister Finansów wydał następującą liczbę decyzji zwiększających lub zmniejszających wydatki Izby w rozdziale 75013:

- rok 2011: 45 decyzji zwiększających wydatki łącznie o 11.806.600 zł
- do 30.09.2012 r.: 18 decyzji zwiększających wydatki o 15.167.296 zł.

Największe zwiększenia dokonane przez Ministra Finansów w 2011 r. dotyczyły wydatków majątkowych (§§ 6050 i 6060 - 3.034,6 tys. zł), wynagrodzeń (§ 4050 - 2.195,0 tys. zł), nagród (§ 4060 - 1.943,6 tys. zł) i świadczeń (§ 3020 - 1.689,2 tys. zł), a dyrektor IC nie składał w tym zakresie do Ministra (Szefa S.C.) wniosków o przyznanie dodatkowych środków. Decyzje podejmował Departament S.C. w oparciu o własne analizy. Źródłem finansowania były głównie pozostałe środki budżetowe z przeznaczeniem na budowę siedziby UC i OC w Zielonej Górze oraz na utworzenie w Rzepinie Centralnego Magazynu Mundurowego, a także środki budżetu państwa przeznaczone na realizację programu wieloletniego „Modernizacja Służby Celnej w latach 2009-2011”.

(dowód: akta kontroli str. 16-19, 34 i 52-59)

Przyczyny zwiększenia innych wydatków bieżących, w tym na zadania zlecone przez Departament S.C. oraz na wniosek dyrektora IC, omawia się poniżej.

2) Największy wzrost planowanych wydatków bieżących, w odniesieniu do roku 2010, nastąpił w § 4210 (z 578,9 tys. zł do 1.328,9 tys. zł). Wiązało się to głównie z postanowieniami § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2.03.2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów...⁸, według którego §§ 474 – Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego oraz 475 – Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji, obowiązywały do 31.12.2010 r. Od 1.01.2011 r. wydatki powyższe ewidencjonowane są w § 4210.

Ponadto Minister Finansów zlecił Izbie nowe zadanie polegające na utworzeniu komórki ds. kontroli obrotu wyrobami alkoholowymi, co spowodowało wzrost wydatków m.in. w § 4210 o 210 tys. zł i w § 4300 o 200 tys. zł.

Decyzją z 11.08.2011 r. Minister Finansów zwiększył wydatki Izby o 410 tys. zł, w tym o 370 tys. zł w § 4270 i 40 tys. zł w § 4300. Nastąpiło to na wniosek dyrektora Izby z 21.07.2011 r. w związku z nieplanowanym wcześniej remontem magazynu depozytowego Urzędu Celnego w Gorzowie Wlkp. zlokalizowanego w Rzepinie. W wyniku powyższego nastąpiło zwolnienie magazynu depozytowego w Świecku i przekazanie tej nieruchomości Staroście Słubickiemu.

Także wzrost planowanych wydatków w § 4700 z 28 tys. zł do 348,2 tys. zł wynikał głównie z zaplanowanych przez Departament S.C. szkoleń funkcjonariuszy służby celnej z zakresu broni palnej oraz autoryzowanego szkolenia dotyczącego platformy EMC Documentum. Decyzje w tym zakresie wydane zostały przez Ministra Finansów 30.08 i 20.10.2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 13-19 i 55-57)

⁸ Dz. U. Nr 38, poz. 207 ze zm.

3) W latach 2011-2012 Izba realizowała wprowadzony w życie w marcu 2009 r. „Program racjonalizacji kosztów funkcjonowania Izby Celnej w Rzepinie i podległych jednostek organizacyjnych”. Programem tym monitorowano działania mające na celu zmniejszenie kosztów w zdefiniowanych obszarach, które generują najwyższe wydatki, jak: paliwo, energia, czynsze, delegacje, rozmowy telefoniczne, szkolenia i inne. W tym celu wszystkie komórki organizacyjne Izby oraz Urzędy i Oddziały Celne składały w tym zakresie comiesięczne raporty, według których Izba uzyskiwała wymierne korzyści, w tym m.in.:

- 185,0 tys. zł w skali jednego roku z tytułu przeniesienia siedziby UC w Gorzowie Wlkp. do budynku UKS (Izba nie płaci czynszu najmu, pokrywa tylko opłaty za media i podatek od nieruchomości),
- 60,0 tys. zł rocznie z tytułu przeniesienia magazynu depozytowego ze Świecka do Rzepina,
- 48,0 tys. zł rocznie z tytułu wynegocjowania nowych warunków z firmą sprząającą pomieszczenia biurowo-magazynowe.

(dowód: akta kontroli str. 16-17 i 60)

4) W okresie objętym kontrolą Izba nie otrzymała środków finansowych z rezerwy ogólnej budżetu państwa, o której mowa w art. 155 ustawy o finansach publicznych. Otrzymała natomiast środki z rezerwy celowej (art. 154 ww. ustawy). W 2011 r. Minister Finansów wydał 8 decyzji zwiększających plan finansowy Izby z rezerwy celowej na łączną kwotę 206.432 zł, a do 30.09.2012 r. 7 decyzji na kwotę 200.094 zł. Rezerwy celowe dotyczyły 4 następujących tytułów: poz. 8 – Współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich z przeznaczeniem na pokrycie kosztów delegacji zagranicznych w ramach Programu Customs - Cło 2013; poz. 16 – Zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa; poz. 46 – Wspieranie zwalczania przemytu i podrabiania wyrobów tytoniowych i poz. 57 – Skutki zmian systemowych wynikających z art. 94 ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych. Łączna kwota rezerw celowych poddanych badaniom wyniosła 291.571 zł i dotyczyła trzech zmian planu wydatków w 2011 r. na kwotę 138.577 zł (67,1% planu po zmianach) oraz trzech w 2012 r. na kwotę 152.994 zł (76,5% planu po zmianach).

Ważniejsze zwiększenia planu dokonywane przez Ministra Finansów z rezerwy celowej, a następnie zatwierdzane decyzjami dyrektora Izby, przeznaczone były na:

- refundację kosztów wynikających z wyroków Sądu Okręgowego i Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. oraz wyroków Sądu Apelacyjnego w Warszawie, wydanych w okresie od 15.04.2010 r. do 20.04.2012 r. (zaewidencjonowano w rozdziałach 75647 i 75095, § 4610),
- pokrycie wydatków związanych z prowadzeniem egzekucji administracyjnej w organach celnych. Wydatki te miały pokrycie w udokumentowanych przychodach z tytułu prowadzonych egzekucji (rozdział 75014, §§ 4210, 4300, 4410, 4610 i 4700),
- zakup specjalistycznego sprzętu do kontroli dla realizacji zadań wynikających z art. 75b ust. 1 i 75c ustawy o Służbie Celnej (rozdział 75013 § 6060).

Wyżej wymienione środki z rezerwy celowej zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 19-20 i 61-62)

5) W latach 2011-2012 Izba nie planowała wydatków majątkowych. Kwoty tych wydatków ustalone zostały przez Ministerstwo Finansów na podstawie odrębnych informacji uzyskanych z Izby. Do ustawy budżetowej na rok 2011 przyjęto 4.000 zł (§ 6050), a plan po zmianach został zwiększony do 6.984,6 tys. zł, w tym 4.459,4 tys. zł w § 6050 i 2.575,2 tys. zł w § 6060. Na rok 2012 w ustawie budżetowej

zaplanowano 3.510,0 tys. zł (§ 6050), a do dnia 30.09.2012 r. zwiększono do 9.919,5 tys. zł, w tym 9.809,5 tys. zł w § 6050 i 115,0 tys. zł w § 6060. Zwiększenia te dotyczyły w szczególności:

- budowy siedziby Urzędu i Oddziału Celnego w Zielonej Górze, które to zadanie zostało ujęte w wieloletnim programie „Modernizacja służby celnej w latach 2009-2011”. Zakończenie budowy przewiduje się na rok 2015;
- zakupu strzelnicy kontenerowej. Zgodnie z zarządzeniem nr 27 Ministra Finansów z dnia 3.06.2011 r., do przeprowadzenia postępowania i udzielenia zamówienia publicznego na dostawę strzelnic (w tym dla Izby w Rzepinie) wyznaczona została Izba Celna we Wrocławiu;
- realizacji umów zawartych przez Izbę Celną w Szczecinie na zakup samochodów, w tym m.in. 84 szt. Renault Kango, z tego 10 szt. dla IC Rzepin oraz 11 Skoda Superb, w tym 2 szt. dla IC Rzepin;
- realizacji umowy zawartej przez IC w Poznaniu na zakup 12 radiowozów Skoda Octavia Combi, w tym jednego dla IC Rzepin.

(dowód: akta kontroli str. 21 i 55-59)

Opisane ustalenia wskazują, że dyrektor IC miał niewielki wpływ na planowanie największych wydatków, tj. na wynagrodzenia, majątkowe oraz wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń (związane z magazynem mundurowym).

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

2.2. Realizacja wydatków

Opis stanu
faktycznego

2.2.1. Wykonanie wydatków ogółem w 2011 r. wyniosło 70.255 tys. zł i było wyższe o 9,4% od wykonanych w 2010 r. (64.205 tys. zł) oraz stanowiło 99,4% planu po zmianach (70.698 tys. zł).

W przeprowadzonych badaniach na próbie wydatków wylosowanych metodą MUS oraz wydatków dobranych w sposób celowy, nie stwierdzono naruszenia kryterium legalności, gospodarności i celowości.

Największy wzrost wydatków bieżących, w odniesieniu do roku 2010, nastąpił w §§ 4210 (z 579 tys. zł do 1.329 tys. zł), 4270 (z 150 tys. zł do 594 tys. zł) i 4700 (z 37 tys. zł do 348 tys. zł). Przyczyny tych wzrostów omówiono w p. 2.1.2 ppkt 2 niniejszego wystąpienia.

W żadnym paragrafie klasyfikacji budżetowej Izba nie przekroczyła planu po zmianach. W 2011 r. w rozdziale 75013 wykonanie wydatków budżetu krajowego (BK) w każdym paragrafie było większe od 90% wielkości planu po zmianach (od 93% do 100%). W odniesieniu do ustawy budżetowej niższe niż 80% wykonanie wydatków w BK odnotowano w § 4360 – Opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych: 29 tys. zł, tj. 78,4% planowanych (37 tys. zł), co miało związek z oszczędnościami wynikającymi ze wspomnianego programu racjonalizacji kosztów funkcjonowania Izby.

W rozdziale 75647 – Pobór podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych (uchylony z dniem 1.01.2012 r.) niższe wykonanie od 80% planu (ustawy) na 2011 r. odnotowano w § 4410 – Podróże służbowe krajowe: 76 tys. zł, tj. 38% planu (200 tys. zł). Spowodowane to zostało przeniesieniami dokonanymi przez dyrektora Izby, w tym m.in. na usługi obejmujące wykonanie ekspertyz, analiz i opinii, które wcześniej (w 2010 r.) nie wystąpiły.

Wykonanie wydatków z budżetu środków europejskich (BSE) wystąpiło wyłącznie w rozdziale 75013 i w 2011 r. wyniosło 116 tys. zł, co stanowiło 95,9% planu po

zmianach (121 tys. zł). Wydatki z BSE dotyczyły głównie uposażeń funkcjonariuszy (§ 4057) i wynagrodzeń osobowych członków korpusu służby cywilnej (§ 4027) wraz z pochodnymi i wiązały się z realizacją projektu współfinansowanego przez UE ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach 7 osi priorytetowej Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 „Społeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej informacji”.

Wykonanie wydatków ogółem na dzień 30.09.2012 r. wyniosło 45.113 tys. zł i stanowiło 51,2% planu po zmianach (88.047 tys. zł). W rozdziale 75013 wykonanie to wyniosło 44.963 tys. zł, tj. 52,1% planu po zmianach (86.306 tys. zł).

Najniższe wykonanie planu wydatków w 2012 r. dotyczyło § 3020 związanego ze wspomnianym już zadaniem zleconym Izbie przez Ministra Finansów w zakresie szycia sortów mundurowych dla wszystkich Izb i Ministerstwa Finansów. Ustawa budżetowa na 2012 r. przewidywała wydatkowanie w tym paragrafie 10.415 tys. zł. Na dzień 30.09.2012 r. plan po zmianach wynosił 18.353 tys. zł (w wyniku decyzji MF z dnia 30.04.2012 r.), a jego wykonanie 47 tys. zł (0,2%). Przyczyny niskiej realizacji związane były z: wadliwą dokumentacją techniczno-technologiczną tych sortów wykonaną na zlecenie Departamentu S.C. przez Izbę Celną w Szczecinie; nieskutecznym przetargiem przeprowadzonym na zapotrzebowanie Izby Celnej w Bielsku Białej w związku z EURO 2012 na dostawę kompletów umundurowania polowego dla 114 nowo zatrudnionych funkcjonariuszy; wydłużeniem postępowania przetargowego w związku z unieważnieniem 6 przetargów (ceny przekraczały możliwości finansowe).

W dniu 22.10.2012 r. Izba postawiła do dyspozycji Ministra Finansów kwotę 8.500 tys. zł, z której 4.199 tys. zł Minister przesunął na zakup licencji EMC DOCUMENTUM oraz zmniejszył plan finansowy Izby w § 3020 o 4.301 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 63-78)

2.2.2. W latach 2009-2011 na realizację programu „Modernizacja Służby Celnej w latach 2009-2011” wydatkowano 22.123,0 tys. zł, z tego:

- 4.173,6 tys. zł (w tym w 2011 r. 2.551,3 tys. zł) na zakup, wymianę oraz modernizację wyposażenia (środków transportu, broni palnej, strzelnicy kontenerowej, sprzętu do kontroli oraz łączności),
- 10.215,3 tys. zł (w 2011 r. 4.441,8 tys. zł) na budowę nowych obiektów, głównie siedziby UC w Zielonej Górze,
- 7.734,1 tys. zł (w 2011 r. 2.192,6 tys. zł) na wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń i wynagrodzeń.

Wydatkowanie powyższych kwot miało następujący wpływ na poprawę skuteczności działania Służby Celnej:

- zakup nowych pojazdów podniósł standard wykonywanych zadań przez mobilne grupy kontrolne (bardziej ekonomiczne w eksploatacji),
- zakup broni palnej spowodował wzrost bezpieczeństwa podczas wykonywania obowiązków służbowych, a zakup strzelnicy podniósł poziom wyszkolenia strzeleckiego,
- zakup nowoczesnego sprzętu do kontroli przyczynił się do skuteczniejszego przeprowadzania czynności kontrolnych, w tym głównie na zmniejszenia ich czasochłonności,
- budowa siedziby UC i OC w Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp. pozwoli na poprawę warunków pracy i obsługi klienta, wpłynie również na zmniejszenie kosztów związanych z wynajmem pomieszczeń biurowych i placów od podmiotów zewnętrznych,

- w ramach wzmocnienia motywacyjnego systemu uposażeń i wynagrodzeń dokonano opisu i wartościowania stanowisk służbowych funkcjonariuszy celnych oraz wyrównano wysokości uposażeń na tych samych stanowiskach.

(dowód: akta kontroli str. 79-82)

2.2.3. Na podstawie zapisów konta 130 (§§ 4180 i 3070) ustalono, że w 2011 r. oraz do 30.09.2012 r. Izba wypłaciła następujące kwoty równoważników i ekwiwalentów dla funkcjonariuszy celnych:

- równoważnik za brak lokalu mieszkalnego (§ 3070) w kwocie 156,2 tys. zł w 2011 r. i 119,5 tys. zł do 30.09.2012 r.,
- równoważnik z tytułu dojazdu funkcjonariusza do miejsca pełnienia służby (§3070) w kwotach odpowiednio 206,3 tys. zł i 166,5 tys. zł,
- ekwiwalent za umundurowanie i jego czyszczenie (§ 4180) w kwotach 397,6 tys. zł i 3,0 tys. zł.

Analiza 6 celowo dobranych wypłat z każdego tytułu wykazała, że podstawą wypłaty ww. świadczeń były przepisy art. 92, 93, 131 i 157 ustawy o Służbie Celnej, a wyliczone kwoty były zgodne z przepisami rozporządzeń Ministra Finansów z:

- 27.10.2010 r. w sprawie świadczeń związanych z przeniesieniem funkcjonariusza celnego do pełnienia służby w innej miejscowości⁹,
- 27.10.2009 r. w sprawie wypłaty równoważnika z tytułu dojazdu funkcjonariuszy celnych do miejsca pełnienia służby¹⁰,
- 28.12.2011 r. w sprawie umundurowania funkcjonariuszy celnych¹¹.

W okresie objętym kontrolą Izba nie wypłacała równoważników pieniężnych za wyżywienie, o których mowa w art. 136 ustawy o Służbie Celnej (wydawała posiłki profilaktyczne w okresie zimowym dla grup mobilnych).

(dowód: akta kontroli str. 83)

2.2.4. Izba Celna w Rzepinie realizowała w kontrolowanym okresie zadania przy udziale dwóch Urzędów Celnych (UC): w Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp. oraz czterech Oddziałów Celnych (OC): w Zielonej Górze, Olszynie, Gorzowie Wlkp. i Świecku.

Nieruchomości IC były w trwałym zarządzie. Koszty eksploatacji w okresie 2010 - III kw. 2012 kształtowały się na zbliżonym poziomie w przedziale od 47,3 tys. zł do 50,8 tys. zł miesięcznie. Średni miesięczny koszt na jednego zatrudnionego zmniejszył się z 219,1 zł do 196,3 zł za 3 kwartały 2012 r.

W UC w Zielonej Górze koszt ten wynosił 225,0 zł i był wyższy od UC w Gorzowie Wlkp. o 134,4% (96,0 zł), przy porównywalnej zajmowanej powierzchni (ok. 10 m²/na pracownika). Przyczyna znacznej różnicy wynika z faktu, iż wynajmującym w Zielonej Górze jest prywatne przedsiębiorstwo (stawki komercyjne) natomiast w Gorzowie Wlkp. pomieszczenia podnajmowane są od Urzędu Kontroli Skarbowej. Podobne różnice w kosztach jednostkowych występują pomiędzy OC w Zielonej Górze (w 2011 r. 611,7 zł/prac.) i Gorzowie Wlkp. (349,9 zł/prac.). W tym przypadku różnica w kosztach spowodowana została wynajmowaniem w Zielonej Górze znacznie większej powierzchni przypadającej na 1 pracownika (30,8 m²/prac.) niż w Gorzowie Wlkp. (10,6 m²/prac.). Firma wynajmująca od 2005 r. obiekt w Zielonej Górze nie zgadza się na podnajem pomieszczeń, ale nie zwiększa też od 2008 r. stawek czynszu. Poszukiwanie alternatywnej nieruchomości do najmu jest utrudnione z uwagi na wymaganą powierzchnię użytkową oraz placu manewrowego dla samochodów ciężarowych. W trackie realizacji jest inwestycja, w wyniku której

⁹ Dz. U. Nr 202, poz. 1338

¹⁰ Dz. U. Nr 181, poz. 1410

¹¹ Dz. U. Nr 290, poz. 1705 (wcześniej było to rozp. z 23.11.2009 r.: Dz. U. Nr 197, poz. 1521)

w roku 2013 lub 2014 UC i OC w Zielonej Górze mają zostać przeniesione do nowych obiektów stanowiących własność Skarbu Państwa.

(dowód: akta kontroli str. 364-375)

2.2.5. Saldo rachunku bankowego każdego dnia roboczego we wrześniu 2011 r. (dobór celowy) nie przekraczało kwoty 5.000 zł.

Decyzją z dnia 30.06.2011 r. dyrektor Izby, działając na podstawie § 10 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20.12.2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹², określił kwoty niewykorzystanych środków będących na stanie wszystkich kas w Izbie, urzędach i oddziałach celnych, które nie podlegają zwrotowi w ostatnim dniu roboczym każdego miesiąca (za wyjątkiem grudnia) na rachunek bieżący wydatków. Łączna kwota tych środków nie powinna przekraczać kwoty 21.500 zł, w tym w kasie głównej w Rzepinie 10.000 zł. Do dnia 30.06.2011 r. była to kwota 48.000 zł, w tym w kasie głównej 30.000 zł. Nie wystąpiły też przypadki przekazywania środków na rachunek sum depozytowych (rachunku sum na zlecenie Izba nie posiadała).

(dowód: akta kontroli str. 84-87)

2.2.6. W 2011 r. Izba zorganizowała, bądź współorganizowała (finansowała) 26 szkoleń dla funkcjonariuszy celnych, a do 30.09.2012 r. zorganizowała 11 takich szkoleń. Dla pracowników korpusu służby cywilnej oraz dla pozostałych pracowników szkolenia nie były organizowane.

Tematyka ważniejszych szkoleń dotyczyła m.in. następujących zagadnień:

- ordynacja podatkowa w praktyce,
- podstawowy i doskonalący kurs strzelecki,
- wybrane problemy egzekucji administracyjnej,
- informatyka śledcza,
- gospodarka magazynowa i obsługa uzbrojenia,
- taktyka i technika przesłuchań,
- rozliczanie czasu pracy kierowców.

Na wyżej wymienione szkolenia wydatkowano w 2011 r. kwotę 374,9 tys. zł, w tym 348 tys. zł w rozdziale 75013 oraz do 30.09.2012 r. kwotę 47,8 tys. zł, w tym 46 tys. zł w rozdziale 75013. Koszt żadnego ze szkoleń nie przekroczył równowartości 14.000 euro i do zamówień nie stosowano przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 88-90)

W 2011 r. spośród 30 zaplanowanych szkoleń Izba zrealizowała 11, tj. 36,7%, a do 30.09.2012 r. spośród zaplanowanych 66 szkoleń wykonano także tylko 11 (16,7%). W sprawie przyczyn niskiej realizacji planów szkoleniowych naczelnik Wydziału Kadr i Szkolenia wyjaśnił, że spowodowane to zostało m.in. rejestracją wszystkich tematów zgłaszanych przez poszczególne komórki organizacyjne Izby, pokrywaniem się planowanych szkoleń ze szkoleniami organizowanymi centralnie, koniecznością organizowania szkoleń nieplanowanych np. w zakresie kursów strzeleckich, brak możliwości pozyskania wykładowcy, albo niewystarczająca liczba kandydatów.

(dowód: akta kontroli str. 91)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

¹² Dz. U. Nr 245, poz. 1637 ze zm.

2.3. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Opis stanu
faktycznego

2.3.1. Przeciętne zatrudnienie ogółem w Izbie na koniec 2011 r. wyniosło 635 osób i było niższe od wykonanego w 2010 r. o 12 osób (647). Na koniec września 2012 r. zatrudnienie wynosiło 625 osób W IC Rzepin zatrudnienie to kształtowało się na zbliżonym poziomie (300-303 osoby). W urzędach celnych zatrudnienie spadło z 217 osób w 2010 r. do 205 we wrześniu 2012 r., a w oddziałach celnych ze 130 do 118 osób.

Według statusu zatrudnienia na dzień 30.09.2012 r. w Izbie zatrudnionych było 605 funkcjonariuszy, z tego 290 w IC Rzepin, 196 w urzędach i 119 w oddziałach. W korpusie służby cywilnej nastąpił spadek średniego zatrudnienia z 29 osób w 2010 r. do 11 w III kw. 2012 r., a na stanowiskach pozostałych pracowników zatrudnienie to nie ulegało zmianom (9 osób).

Wynagrodzenia ogółem w 2011 r. wyniosły 45.710 tys. zł i były wyższe od wykonanych w 2010 r. o 5,7% (43.235 tys. zł).

Według statusu zatrudnienia wynagrodzenia te wzrosły w grupie funkcjonariuszy o 8,7% (z 40.998 tys. zł do 44.573 zł). W korpusie służby cywilnej wynagrodzenia ogółem zmniejszyły się o 52,6% (z 1.858 tys. zł do 751 tys. zł), a w grupie pozostałych pracowników wzrosły o 1,6% (z 380 tys. zł do 386 tys. zł),

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie ogółem w 2011 r. wynosiło 6.002 zł i było wyższe od wykonanego w 2010 r. o 7,8% (5.569 zł).

Przyczyną zmniejszenia stanu zatrudnienia na koniec września 2012 r. w porównaniu do roku 2010 i 2011 jest zakaz zatrudniania nowych pracowników wydany przez Szefa Służby Celnej, spowodowany nadwyżką etatową w Izbie.

Skala wzrostu wydatków na wynagrodzenia ogółem z 43.235 tys. zł w 2010 r. do 45.710 tys. zł w roku 2011, tj. o 2.475 tys. zł, spowodowana została:

- 1) Wzmocnieniem motywacyjnego systemu uposażeń w grupie funkcjonariuszy celnych w ramach programu wieloletniego „Modernizacja Służby Celnej w latach 2009-2011” (o 2.192,6 tys. zł).
- 2) Dostosowaniem wynagrodzeń zasadniczych do mnożników wynikających z załączników do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22.12.2010 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy celnych¹³.
- 3) Wprowadzeniem w życie z dniem 1.01.2011 r. postanowień zarządzenia Nr 43 Ministra Finansów z dnia 18.10.2010 r. w sprawie zasad dokonywania opisów i wartościowania stanowisk służbowych funkcjonariuszy celnych¹⁴.

Szczegółowej analizy związanej z przypisaniem konkretnych kwot do pozostałych 2 punktów Izba nie przeprowadziła.

Na przeciętne wynagrodzenia funkcjonariusza, wynoszące 5.610 zł w 2010 r., 6.035 zł w 2011 r. i 5.949 zł w III kw. 2012 r., składały się głównie:

- wynagrodzenie zasadnicze, wynoszące odpowiednio: 3.536 zł (63,0% wynagrodzenia ogółem), 3.679 zł (61,0%) i 3.685 zł (61,9%);
- dodatki służbowe: 1.288 zł (23,0%), 1.419 zł (23,5%) i 1.429 zł (24,0%);
- dodatkowe wynagrodzenie roczne: 316 zł (5,6%), 365 zł (6,0%) i 535 zł (9,0%). Wyższa kwota wykonania we wrześniu 2012 r. wynika z podziału nagród za 2011 r. przez okres 9 miesięcy;
- nagrody z 3% funduszu nagród: 323 zł (5,8%), 399 zł (6,6%) i 193 zł (3,2%).

¹³ Dz. U. Nr 250, poz. 1682

¹⁴ Dz. Urz. MF Nr 12, poz. 52

Podobne składniki miały wpływ na przeciętne wynagrodzenie członków korpusu służby cywilnej oraz pozostałych pracowników, przy czym w grupie pozostałych pracowników wprowadzona została premia regulaminowa w wysokości 93,69% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego wraz z dodatkiem za wysługę lat i ustalona została decyzją dyrektora Izby z dnia 26.01.2009 r., wydaną na podstawie § 12 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6.03.2007 r., zastąpionego § 9 ust. 1 rozporządzenia z dnia 2.02.2010 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej...¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 92-107)

2.3.2. W okresie objętym kontrolą nie została przekroczona kwota wydatków na wynagrodzenia określona w planie finansowym (po zmianach).

Na podstawie zapisów ewidencji księgowej z konta 231 - Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń oraz konta pozabilansowego - Plan finansowy wydatków budżetowych ustalono, że w 2011 r. oraz do końca września 2012 r. w Izbie nie wystąpiły wypłaty odszkodowań zasądzone przez sąd na rzecz pracowników wynikające z rozwiązania stosunku pracy.

(dowód: akta kontroli str. 100-103)

2.3.3. W kontrolowanym okresie Izba nie odprowadzała wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). W dniu 23.07.2010 r. Izba powiadomiła PFRON, iż od 1.07.2010 r. liczba pracowników podlegających ww. obowiązkowi zmniejszyła się do 20 osób¹⁶. W odpowiedzi na powyższe pismem z dnia 6.10.2010 r. PFRON poinformował Izbę, że przepisy cyt. ustawy nie nakładają na pracodawców w takich przypadkach obowiązku składania dokumentów sprawozdawczych.

(dowód: akta kontroli str. 108-109)

2.3.4. W 2011 r. oraz do 30.09.2012 r. Izba nie otrzymała środków na wynagrodzenia z rezerw celowych budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli str. 102)

2.3.5. Plan wynagrodzeń na dzień 31.10.2011 r. wynosił 39.065 tys. zł, w tym 38.018 tys. zł w § 4050, 691 tys. zł w § 4020 i 356 tys. zł w § 4010. Fundusz nagród na ten dzień Izba ustaliła w łącznej kwocie 1.171,0 tys. zł, tj. 3% ww. planu, w tym w poszczególnych paragrafach odpowiednio: 1.140,5 tys. zł, 20,1 tys. zł i 10,4 tys. zł. W dniu 23.11.2011 r. Minister Finansów, uwzględniając zgłoszone przez Izbę w dniu 12.10.2011 r. (na prośbę Departamentu S.C. z 26.09.2011 r.) przewidywane oszczędności, zmniejszył plan wydatków Izby na wynagrodzenia o łączną kwotę 518,7 tys. zł, w tym w § 4050 o 461,4 tys. zł i w § 4020 o 57,3 tys. zł oraz zwiększył plan wydatków na nagrody dla funkcjonariuszy oraz innych pracowników Izby za szczególne osiągnięcia w pracy lub służbie o 1.861,9 tys. zł, w tym:

- w § 4060 o kwotę 483,9 tys. zł z oszczędności wynikających z „Programu modernizacji na lata 2009-2011”,
- w § 4060 o kwotę 1.317,2 tys. zł powstałą z innych oszczędności,
- w § 4010 o kwotę 23,1 tys. zł,
- w § 4020 o kwotę 37,7 tys. zł.

Ponadto w dniu 20.12.2011 r. Minister Finansów zwiększył plan nagród w § 4060 o kwotę 4,0 tys. zł.

¹⁵ Dz. U. z 2007 r. Nr 45, poz. 290 (uchylone z dniem 1.03.2010 r.) i Dz. U. z 2010 r. Nr 27, poz. 134

¹⁶ Po przejściu 37 pracowników ksc do służb mundurowych, w dniu 1.07.2010 r. Izba zatrudniała 11 pracowników korpusu oraz 9 pozostałych, tj. razem 20 pracowników (funkcjonariusze nie są pracownikami w rozumieniu art. 2 Kodeksu pracy).

W 2011 r. Izba wypłaciła nagrody indywidualne (za szczególne osiągnięcia) dla 465 osób w łącznej kwocie 849,1 tys. zł, w tym dla 448 funkcjonariuszy w kwocie 813,3 tys. zł oraz dla 627 osób (wszystkich zatrudnionych) za wzorowe wykonywanie obowiązków w kwocie 2.187,7 tys. zł, w tym 2.132,3 tys. zł dla 609 funkcjonariuszy.

Plan wynagrodzeń na dzień 30.04.2012 r. wynosił 39.003 tys. zł, w tym: 37.963 tys. zł w § 4050, 701 tys. zł w § 4020 i 339 tys. zł w § 4010, stąd 3% funduszu nagród ustalono w wysokości 1.169 tys. zł, w tym w ww. paragrafach odpowiednio: 1.139 tys. zł, 20 tys. zł i 10 tys. zł. Do 30.09.2012 r. fundusz nagród nie był zmieniany.

W 2012 r. wypłacono nagrody indywidualne dla 322 osób (506,4 tys. zł), w tym dla 315 funkcjonariuszy (493,1 tys. zł) oraz dla 575 osób za wzorowe wykonywanie obowiązków (569,2 tys. zł), w tym dla 556 dla funkcjonariuszy (556,0 tys. zł, tj. po 1,0 tys. zł dla każdego).

Zasady wypłaty nagród z 3% funduszu zostały uregulowane przez dyrektora Izby decyzjami: z dnia 18.06.2010 r., 1.07.2011 r. i 12.04.2012 r. Postanowienia decyzji z 1.07.2011 r. i 12.04.2012 r. zostały uzgodnione z przedstawicielami zakładowych organizacji związkowych. Zasady powyższe były zgodne z postanowieniami art. 141 i 142 ustawy o Służbie Celnej oraz rozporządzeniami:

- Rady Ministrów z dnia 06.01.2010 r. w sprawie funduszu nagród za szczególne osiągnięcia w Służbie Celnej¹⁷,
- Ministra Finansów z dnia 14.12.2010 r. w sprawie udzielania wyróżnień funkcjonariuszom celnym¹⁸.

Według powyższych zasad nagrody pieniężne mają charakter uznaniowy i przyznawane są przez dyrektora Izby z własnej inicjatywy lub na podstawie wniosków bezpośredniego przełożonego (z uzasadnieniem) i po zasięgnięciu opinii zespołu pod przewodnictwem zastępcy dyrektora. Nagród pieniężnych nie przyznaje się pracownikom, którzy zostali ukarani albo zawieszeni w pełnieniu obowiązków, a w 2012 r. dodano postanowienie, że nagród nie przyznaje się także pracownikom, którzy w rozpatrywanym okresie przebywali na zwolnieniu lekarskim trwającym dłużej niż 30 dni kalendarzowych.

Na podstawie list zbiorczych osób nagrodzonych w grudniu 2011 r. oraz w czerwcu 2012 r. analizie poddano 10 wniosków złożonych przez bezpośrednich przełożonych funkcjonariuszy, w tym 5 o udzielenie nagród indywidualnych (za szczególne osiągnięcia) i 5 za wzorowe wykonywanie obowiązków służbowych. We wszystkich przypadkach wnioski zawierały szczegółowe uzasadnienie. Żadna z badanych osób nie przebywała na zwolnieniu lekarskim dłuższym niż 30 dni kalendarzowych. Osoby, które z takiego zwolnienia korzystały, nie otrzymały nagród za wzorowe wykonywanie obowiązków.

(dowód: akta kontroli str. 110-121)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

¹⁷ Dz. U. Nr 8, poz. 54

¹⁸ Dz. U. nr 237, poz. 1575

3. Wiarygodność ksiąg rachunkowych w zakresie ich wpływu na sprawozdawczość roczną i bieżącą

3.1. Ocena rzetelności ksiąg rachunkowych izby celnej

Opis stanu
faktycznego

3.1.1. Dokumentacja opisująca przyjęte w Izbie zasady rachunkowości (tzw. polityka rachunkowości) zawierała wszystkie elementy określone art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁹, w tym poprawnie opracowany zakładowy plan kont, wykaz ksiąg rachunkowych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań i funkcji, opis systemu przetwarzania danych oraz ochrony danych i ich zbiorów.

Decyzją dyrektora Izby z dnia 2 kwietnia 2012r. wprowadzono zmiany określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 stycznia 2012 r.²⁰ (zmieniającym rozporządzenie z dnia 5 lipca 2010 r.).

Wprowadzono instrukcję dotyczącą przypisywania dowodów księgowych do okresów sprawozdawczych, tj. określono termin graniczny do którego dokumenty zalicza się do danego okresu sprawozdawczego.

Określone zostały odstępstwa od zasady księgowania wszystkich zakupów na kontach rozrachunkowych. Wyjątkiem są te, za które płatność dokonywana była gotówką.

Dostępna była procedura zasad i kontroli zaciągania zobowiązań finansowych.

Decyzją Nr 4/2011 w sprawie instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych określono szczegółowo zasady obiegu i zatwierdzania dokumentów księgowych.

Ponadto procedurą prowadzenia rachunkowości wydatków budżetowych i pozabudżetowych oraz funduszy SKZ/IFKW/2 z dnia 15.07.2010 r także określono cykl obiegu dokumentu, od wpływu do jednostki do momentu dokonania trwałego zapisu księgowego oraz ustalono katalog dokumentów stanowiących podstawę dokonywania zapisów w księgach rachunkowych.

W Izbie funkcjonuje rejestr obowiązujących przepisów wewnętrznych, dostępny na stronie intranetowej IC Rzepin, funkcjonuje też procedura rejestracji wpływu dokumentów księgowych do jednostki i do komórki rachunkowości.

W Izbie stosowane są zasady rachunkowości opisane w przyjętej polityce rachunkowości.

Jednostka posiadała wydrukowane zestawienia obrotów i sald na koniec każdego miesiąca po sporządzeniu sprawozdania, ustalone i stosowane były zasady ochrony i zabezpieczenia danych, w tym archiwizacji baz oraz przenoszenia treści ksiąg na inny komputerowy nośnik danych, dostępny był wykaz osób upoważnionych do korzystania z programu wraz z wyszczególnieniem ich uprawnień, a ewidencja na kontach 130 i 998 prowadzona była ze szczegółowością klasyfikacji budżetowej.

Regulaminem Organizacyjnym Izby kierownik jednostki powierzył obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości głównemu księgowemu.

Zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej sporządzane było co najmniej raz na miesiąc – do 20 każdego następnego miesiąca za miesiąc poprzedni, a dokumenty były księgowane (tj. zatwierdzone bez możliwości dokonania zmiany w zapisie księgowym) przed sporządzeniem sprawozdania budżetowego za dany okres.

(dowód: akta kontroli str. 285-287 i 406-409)

3.1.2. Funkcjonujący w Izbie system księgowości komputerowej spełniał wymogi określone w ustawie o rachunkowości.

W Izbie funkcjonował system rozliczeń Celno-Podatkowych i Finansowo-Księgowy ZEFIR. Aktualna wersja systemu ZEFIR : v 4.00 – obowiązuje od 28.03.2012 r.

¹⁹ Dz. U. 2009, poz. 1223 ze zm.

²⁰ Dz. U. z 2012 r. poz. 121.

Księgowanie prowadzi się równolegle na 18 stanowiskach komputerowych. Eksploatacja systemu wprowadzona została na mocy decyzji dyrektora Izby z dnia 04.05.2004 r. Ostatnia zmiana dokonana została decyzją nr 45/2010. Na dzień badania systemu aktualnie użytkowana wersja nie została zatwierdzona decyzją dyrektora, co naruszało art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Powyższy brak formalny został usunięty w toku kontroli decyzją dyrektora Izby z dnia 27.09.2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 288-290)

3.1.3. Przegląd analityczny ksiąg rachunkowych²¹ przeprowadzony odrębnie dla zbioru zapisów roku 2011 i 3 kwartałów 2012 r. przy wykorzystaniu funkcji FK-skan pomocnika kontrolera wersja 5.2 wykazał, że operacje gospodarcze prawidłowo zostały ujęte w księgach rachunkowych oraz że mechanizmy kontroli zarządczej są skuteczne.

Uwzględniając specyfikę Izby Celnej, wyselekcjonowane zapisy księgowe poddano analizie, na podstawie której do badania bezpośredniego zostało wybranych 12 dokumentów z 2011 r. oraz 10 z okresu 3 kwartałów 2012 r. wskazujących na możliwość wystąpienia nieprawidłowości.

Przegląd analityczny ksiąg rachunkowych za ww. okresy nie wykazał, aby w zapisach księgowych występowały dokumenty zakwalifikowane do niewłaściwego okresu księgowania, a wpływające na sprawozdawczość bieżącą lub roczną. Wystąpiły natomiast przypadki omyłek pisarskich w przypadku 4 dowodów/zapisów księgowych w 2011 i 6 w 2012 r. - błędna sekwencja dat.

Nie wystąpił przypadek braku ciągłości zapisów w dzienniku, czy też pomijania kont rozrachunkowych przy księgowaniu zakupów oraz nieterminowości księgowania dowodów.

Przegląd wykazał natomiast opóźnienia we wpływie dokumentów do Izby zarówno od kontrahentów prowadzących działalność gospodarczą jak i instytucji publicznych, w szczególności sądów (w skrajnym przypadku księgowano wyrok po ponad 2 latach od wydania).

(dowód: akta kontroli str. 291-297)

3.1.4. Dane do losowania próby dowodów/zapisów księgowych dotyczących wydatków z wykorzystaniem Pomocnika Kontrolera (PK) w wersji 5.2 metodą monetarną (MUS) zostały pozyskane z systemu finansowo-księgowego Izby. Zbiór dowodów stanowiących populację wydatków objętą badaniem odpowiadał pozapłacowym wydatkom kontrolowanej jednostki.

W wyniku losowania analizie poddano 109 dowodów źródłowych o łącznej wartości 8.894,9 tys. zł z 2011 r. i 115 dowodów o łącznej wartości 4.346,6 tys. zł z 3 kwartałów 2012 r.

W zbadanej populacji tylko jeden²² (0,9% ocenianej populacji za 2011 r.) z dowodów księgowych z powodu przeoczenia przez pracownika, nie posiadał zatwierdzenia pod względem formalno-rachunkowym oraz dekretacji, natomiast został prawidłowo zaewidencjonowany w księgach rachunkowych Izby.

Nie stwierdzono nieprawidłowości występujących w sposób systematyczny w badanej zbiorowości. Zdarzenia gospodarcze potwierdzone objętymi badaniem dokumentami miały miejsce w danym okresie sprawozdawczym, a wynikające z nich

²¹ Dane do przeglądu zostały pozyskane z systemu finansowo-księgowego Izby. Po sprawdzeniu kompletności zapisów uzupełniono je o paragrafy wyznaczone z zapisów analitycznych kont, na których prowadzona była ewidencja paragrafowa. Wykorzystując funkcje aplikacji Excel sprawdzono ciągłość zapisów w dzienniku. W wyniku przeprowadzonego przeglądu analitycznego danych za 2011 r. z wykorzystaniem funkcji FK-skan Pomocnika Kontrolera w wersji 5.2, dobrano odpowiednie zapisy oraz dowody księgowe i poddano badaniu szczegółowemu (bezpośredniemu), traktując jako próbę celową.

²² Faktura na kwotę 10 tys. zł.

zobowiązania (płatności) zostały uregulowane w terminie. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności za dostarczone towary lub świadczone usługi, skutkujące zapłaceniem odsetek, kar umownych. Jednocześnie płatności realizowano nie wcześniej niż 14 dni przed upływem terminu płatności.

Podstawę do ujęcia wydatków majątkowych w planie stanowiły wnioski wraz z analizą/uzasadnieniem zatwierdzane przez główną księgową i kierownika jednostki. W analizowanej populacji w 2011 r. największą ilość wydatków majątkowych stanowiły zakupy samochodów (18-tu).

Na etapie planowania i wydatkowania środków dysponowano informacjami o konieczności przeznaczenia środków na tzw. "utrzymanie", w tym zakup towarów i usług, bazę lokalową. Wydatki za czynsze i media, usługi telekomunikacyjne oraz za dostawy energii, zweryfikowano w oparciu o wieloletnie umowy z dostawcami.

W odniesieniu do faktur za usługi telekomunikacyjne ustalono, że na podstawie umowy z 13.06.2012 r. od września 2012 r., Izba Celna posiada jedną korzystniejszą umowę z dostawcą usług (stawki zmniejszyły się o 50 do 90 % - odpowiednio dla rozmów miejscowych i międzystrefowych; wcześniej istniało kilkanaście umów i tyleż taryf).

Środki finansowe na zakupy były ujęte w planie finansowym, a przed dokonywaniem zakupów uzyskiwano akceptację głównego księgowego. Zakupy poniżej kwoty 14 tys. euro podlegały procedurze określonej przez decyzję dyrektora Izby nr 17/2010 (ze zm.) w sprawie zasad udzielania zamówień publicznych, według której po przeprowadzeniu rozeznania rynku na uprzednie wystąpienie o dokonanie zamówienia kierowników komórek merytorycznych, sporządzany jest pisemny wniosek o dokonanie zamówienia, który podpisuje kierownik wydziału logistyki. Stanowi on propozycję udzielenia zamówienia i przedkładany jest pod względem zabezpieczenia środków finansowych głównemu księgowemu oraz pod względem merytorycznym dyrektorowi Izby.

(dowód: akta kontroli str. 376-402 i 405)

W 2011 r. Izba udzieliła 12 zamówień na łączną kwotę 22.682,6 tys. zł netto, w tym 11 w trybie przetargu nieograniczonego (22.521,7 tys. zł) oraz jedno w trybie z wolnej ręki (160,9 tys. zł). Do 30.09.2012 r. udzielono 6 zamówień (wszystkie w trybie przetargu nieograniczonego) na kwotę 11.207,9 tys. zł.

W zakresie prawidłowości stosowanych procedur określonych w prawie zamówień publicznych badaniami objęto 3 postępowania:

- budowę siedziby Urzędu i Oddziału Celnego w Zielonej Górze: wartość zamówienia 20.843,4 tys. zł netto (25.637,4 tys. zł z VAT) – przetarg nieograniczony,
- szycie i dostawę składników ubioru specjalnego i polowego dla funkcjonariuszy celnych oraz Ministerstwa Finansów: wartość zamówienia 1.987,2 tys. zł brutto (umowa nie zawiera ceny netto) – przetarg nieograniczony,
- autoryzowane szkolenia z zakresu platformy EMC DOCUMENTUM: wartość zamówienia 36,5 tys. euro, tj. 164,0 tys. zł (usługa zwolniona z podatku VAT) – z wolnej ręki.

Ogłoszenia o zamówieniu w trybie przetargu nieograniczonego zostały przekazane Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich oraz opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Zostały też wywieszone w siedzibie Izby oraz zamieszczone na jej stronie internetowej. Jedynym kryterium oceny ofert była najniższa cena. Wartość zamówień ustalona została na podstawie kosztorysu inwestorskiego. Osoby wykonujące czynności w postępowaniu złożyły oświadczenia o braku okoliczności wyłączających ich z tego postępowania. Podstawowe dokumenty (protokoły, oświadczenia, karty indywidualnej oceny, streszczenia ocen

i porównania złożonych ofert) sporządzono na drukach wymaganych rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 26.10.2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego²³.

Podstawą udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki było postanowienie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit b) Prawa zamówień publicznych. Usługa mogła być wykonana tylko przez jednego wykonawcę, tj. firmę EMC z Austrii, która była twórcą platformy EMC DOCUMENTUM i dysponowała prawem ochrony własności intelektualnej, a także prawem udzielania licencji na tę własność odnośnie oprogramowania oraz znaku firmowego EMC. Przed udzieleniem zamówienia Izba, stosownie do art. 68 cyt. ustawy, przeprowadziła negocjacje z wykonawcą w zakresie wszystkich istotnych postanowień umownych (m.in. cena, termin wykonania, kary umowne). Wykonawca złożył też oświadczenie o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu. Protokół z postępowania sporządzony został na prawidłowym wzorze (druk ZP-WR).

(dowód: akta kontroli str. 122-155)

Realizacja wydatków objętych badaniem była zgodna z zasadami należytego zarządzania finansami, zasadą oszczędności, wydajności i skuteczności; m.in. podejmowano działania w celu racjonalizacji wydatków i przeprowadzano analizy wydatków. Naczelnicy wydziałów w comiesięcznych sprawozdaniach przekazywali z-cy dyrektora Izby – głównej księgowej informacje (dotyczące kilku najbardziej kosztotwórczych obszarów takich jak paliwa, energia elektryczna, opłaty pocztowe, delegacje, materiały eksploatacyjne, telekomunikacja), jakie działania zostały podjęte i jakie przyniosły skutki, w przypadku podwyższenia poziomu kosztów wskazywano ich przyczyny, przekazywano informacje dotyczące możliwej racjonalizacji kosztów. Powyższe działania realizowane były w oparciu o wspomniany już „Program racjonalizacji kosztów funkcjonowania Izby i podległych jednostek organizacyjnych” w dziewięciu obszarach, poddanych monitorowaniu.

(dowód: akta kontroli str. 60 i 410)

3.1.5. Przeprowadzona przez Izbę inwentaryzacja za 2011 r. obejmowała spis z natury środków pieniężnych i rzeczowych aktywów trwałych, uzgodnienie oraz weryfikację sald.

Wykazany w spisie z natury stan gotówki i papierów wartościowych był zgodny z saldem wykazanym w raporcie i na kontach 101 – Kasa lub 140 – Krótkoterminowe papiery wartościowe. Ponadto spis z natury w kasach UC/OC wykazał gotówkę w kwocie 51,0 tys. zł z rachunku sum depozytowych, która nie była ewidencjonowana na koncie 101 – Kasa, lecz na koncie 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami. Obsługa, obieg dokumentów i sposób księgowania zapasu kasowego sum depozytowych wynikał z funkcjonalności systemu ZEFIR.

Wybrane celowo pozycje środków trwałych były prawidłowo sklasyfikowane, tj. zaliczone do właściwej grupy zgodnie z ustawą o rachunkowości i rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie klasyfikacji środków trwałych²⁴.

Rzeczowe aktywa trwałe zostały ujęte w kartotece środków trwałych oraz dokonywano aktualizacji ich wartości; środki trwałe o wartości początkowej powyżej 3.500 zł amortyzowane były liniowo raz do roku, stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie planu kont jednostek budżetowych, pozostałe amortyzowane były w 100% w momencie przyjęcia do użytkowania.

Środki trwałe oznaczone były w sposób trwały numerem inwentarzowym składającym się z symbolu klasyfikacji rodzajowej środka trwałego oraz kolejnego numeru wpisu do książki inwentarzowej.

²³ Dz. U. Nr 223, poz. 1458

²⁴ Dz. U. 2010, poz. 1622

W badanym okresie nie wystąpił obowiązek przeprowadzenia pełnej inwentaryzacji; ostatnia pełna inwentaryzacja przeprowadzona była za 2009 r.

Spis z natury udokumentowano poprzez wypełnione i podpisane przez spisujących formularze spisowe oraz osoby materialnie odpowiedzialnej. Przeglądu dalszej przydatności składników majątkowych dokonano przed spisem z natury.

Stan środków pieniężnych wykazanych, na ostatni dzień roku obrotowego, w księgach rachunkowych kont zespołu 1 – Środki pieniężne i rachunki bankowe (bez konta 101 – Kasa) był zgodny z odpowiednimi wyciągami bankowymi na koniec okresu sprawozdawczego.

Salda odpowiednich kont analitycznych zespołu 2 – Rozrachunki i roszczenia, zostały uzgodnione z kontrahentami - potwierdzenia sald dotyczące należności na dzień 30.11.2011 r. zostały potwierdzone przez wszystkich tj. 5 kontrahentów, w zakresie zobowiązań otrzymano i potwierdzono ich stan w odniesieniu również do wszystkich 26 kontrahentów. Konta rozrachunkowe zostały zweryfikowane na dzień 31.12.2011 r.

Sporządzono protokoły weryfikacji na dzień 31.12.2011 r. oraz sprawozdanie z inwentaryzacji dokonanej drogą weryfikacji stanów księgowych z dokumentacją księgową nieobjętych inwentaryzacją przez spis z natury. Salda weryfikowanych aktywów i pasywów uznano za realne i prawidłowe.

Zdarzenia gospodarcze ujęte w zapisach konta 020 zostały poprawnie zakwalifikowane do wartości niematerialnych i prawnych.

W wyniku przeprowadzonych oględzin ustalono, że zbadane 10 składników majątkowych, znajdowało się we właściwych pomieszczeniach, a numery inwentarzowe na ww. składnikach tożsame były z numerami w systemie finansowo-księgowym Izby.

W trakcie przeprowadzania inwentaryzacji komisja nie stwierdziła żadnych niedoborów i nadwyżek.

(dowód: akta kontroli str. 298-305)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

3.2. Wydanie opinii o prawidłowości i rzetelności sprawozdawczości budżetowej

Opis stanu
faktycznego

Badaniem objęto sprawozdania za 2011 r. oraz za III kwartały 2012 r.: Rb-23 - o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych, Rb-27 - z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 - z wykonania planu wydatków budżetu państwa, Rb-28 Programy z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację WPR oraz sprawozdania Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji i Rb-N - o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych. Z badań tych wynika m.in., że dane wykazane w sprawozdaniach:

- Rb-23 w wierszu „dochody” wykonane były zgodnie z zapisem na koncie 129 – „Rachunek bieżący dochodów jednostki” strona Wn, natomiast w wierszu „dochody przekazane w okresie sprawozdawczym” – z zapisami konta 222 – Rozliczenie dochodów budżetowych” strona Wn i strona Ma konta 129;
- Rb-27 odpowiadały zapisom dokonany na koncie 129 – Rachunek bieżący dochodów budżetowych jednostki oraz kontach zespołu 2 – Rozrachunki i rozliczenia i 7 – Przychody, dochody i koszty. Wykonanie za 2011 r. wyniosło

16.612,7 tys. zł i było tożsame z wartością zapisu konta „129” strona Ma, natomiast odpowiednio za dziewięć miesięcy 2012 r. wyniosło 17.429,5 tys. zł;

- Rb-28 w kolumnie wykonanie były zgodne z wielkością wykazaną na koncie 130 - Rachunek bieżący wydatków jednostki strona Ma. było tożsame z wartością zapisu konta „130” strona Ma;
- Rb-Z i Rb-N były zgodne z zapisami na kontach rozrachunkowych oraz prowadzoną przez jednostkę dokumentacją księgową.

Wszystkie sprawozdania i korekty do nich przekazano terminowo do Ministerstwa Finansów.

Wg sprawozdań Rb – 28 stan zobowiązań na koniec: 2011 r. – ogółem: wynosił 3.652,2 tys. zł, po trzech kwartałach 2012 r. – 1.874,3 tys. zł.

Zobowiązania te dotyczyły w szczególności nagród i premii wraz z pochodnymi od wynagrodzeń oraz innych zobowiązań, których termin zapłaty przypadał na następny okres sprawozdawczy. Zobowiązania wymagalne na koniec ww. okresów nie wystąpiły.

(dowód: akta kontroli str. 256-261, 306-363 i 403-404)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

4. Działalność kontrolna prowadzona przez izby celne

4.1. Planowanie kontroli

Opis stanu
faktycznego

Taktyczne plany kontroli (TPK) na lata 2011 i 2012 sporządzone zostały zgodnie z zasadami określonymi w Instrukcji w sprawie opracowania taktycznego planu kontroli i sprawozdawczości zatwierdzonej przez Szefa Służby Celnej. Zatwierdzenie TPK przez dyrektora oraz przesłanie do Departamentu Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier w celu weryfikacji nastąpiło w wyznaczonych przez Departament terminach, tj. 27.12.2010 r. i 16.12.2011 r., jednak później niż wynikało to z ww. instrukcji z uwagi na późniejsze otrzymanie z Departamentu KC-AiKG Strategicznego Planu Kontroli (SPK) oraz Centralnego Rejestru Ryzyka. W przypadku TPK na 2011 r., na wniosek Departamentu, plan został skorygowany, poprzez zwiększenie zaangażowania Izby w planowane kontrole w obszarze 8.1 *Alkohol etylowy skażony i wyroby na bazie tego alkoholu* z 2% do 4,78%, głównie poprzez zwiększenie zaangażowania w tym obszarze komórek dozoru z 3% do 13,1%. Wpływ tego zwiększenia na wskaźnik skuteczności kontroli przedstawiony jest w punkcie 4.3. Taktyczne plany kontroli były zgodne ze Strategicznymi Planami Kontroli i obejmowały 100% kontroli prowadzonych przez Izbę Celną, z czego w części strategicznej w priorytetowych obszarach ryzyka w 2011 r. (16 obszarów) średni stopień zaangażowania wyniósł 63,71%, a w 2012 r. (9 obszarów) 64,28%, przy wymaganym minimalnym zaangażowaniu odpowiednio 60% i 50%. Najwyższy stopień zaangażowania²⁵ zaplanowano w obszarach: w 2011 r.: 9.2 *Papierosy* (17,75%), 10.1 *Oleje opałowe* (7,25%) i 10.3 *Benzyny, oleje napędowe i smary* (5%), a w 2012 r. 9.2 *Papierosy* (17,50%), 1.1 *Klasyfikacja towarowa* (12,5%) i 10.3 *Benzyny, oleje napędowe i smary* (8,5%). W planach tych wskazano komórki organizacyjne wyznaczone do reakcji na ryzyko. Ustalony został dla nich wskaźnik

²⁵ Średnia wskaźników zaangażowania w obszarze ryzyka poszczególnych rodzajów komórek kontrolnych uczestniczących w realizacji taktycznego planu kontroli.

zaangażowania²⁶ w obszary ryzyka wynoszący od 0,0% do 40,0%. Najwyższy wskaźnik zaangażowania wyznaczono dla Wydziału Zwalczania Przystępczości w obszarze 9.2 „Papierosy” (40,0%) oraz Referatu Dozoru w ww. obszarze (30,0%).

Komórki Izby ds. zwalczania przestępczości, kontroli przedsiębiorców i dozoru opracowały operacyjne plany kontroli²⁷, w których ujęte zostały obszary ryzyka i zaangażowanie zgodne z TPK.

(dowód: akta kontroli str. 411-433)

Z posiedzeń zespołu ds. opracowania taktycznego planu nie sporządzano żadnych protokołów lub notatek, z których wynikałoby m.in., że przeprowadzona analiza ryzyka wskazywała obszary ryzyka do ujęcia w części taktycznej planu oraz określała wskaźniki zaangażowania poszczególnych komórek kontroli w obszary ujęte w TPK.

Naczelnik Wydziału Zarządzania Ryzykiem wyjaśnił, że „Zespół ds. opracowania planu brał pod uwagę zagrożenia zidentyfikowane w Regionalnym Rejestrze Ryzyka, wytyczne wynikające ze Strategicznego Planu Kontroli, jak i doświadczenie i wiedzę członków zespołu wynikającą z dotychczas prowadzonych kontroli. Ryzyka znajdujące się w Regionalnym Rejestrze opisane są w arkuszach i profilach ryzyka, jak i w szeregu analiz operacyjnych i taktycznych. Podał także, iż „nie ma jednej analizy ryzyka obejmującej całość zagadnień związanych z identyfikacją zagrożeń regionalnych oraz że nie ma wymogu dokumentowania prac Zespołu dodatkowym dokumentem.”

(dowód: akta kontroli str. 433-435)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

4.2. Realizacja planów kontroli

Opis stanu
faktycznego

W 2011 r. stopień zaangażowania w wykonanie wskaźników realizacji taktycznego planu kontroli przez Izbę Celną wyniosło 79,80% przy planowanym poziomie 63,71%. Na 16 obszarów ujętych w części strategicznej TPK w 5 nie uzyskano zaplanowanego stopnia zaangażowania, a mianowicie: 9.2 *Papierosy* (plan 17,75%, wykonanie 16,55%), 10.1 *Oleje opałowe* (odpowiednio 7,25% i 7,02%), 13.3 *Urządzanie i prowadzenie gier na automatach o niskich wygranych* (3,28% i 2,64%), 3.4 *Środki antydumpingowe i wyrównawcze* (1,78% i 1,49%), 13.4 *Loterie audiotekstowe, fantowe, promocyjne ...* (0,53% i 0,43%).

Mniejsze wykonanie przedmiotowych wskaźników spowodowane było zwiększeniem działań kontrolnych w innych obszarach ujętych w części strategicznej planu, w których działania przynosiły efekty finansowe takich jak: 10.3 *Benzyny, oleje napędowe i smarowe* (wzrost o 1,79%), 1.1 *Klasyfikacja towarowa* (wzrost o 3,42%), 11.2 *Samochody osobowe* (wzrost o 3,09%) i 14.2 *Transport drogowy* (wzrost o 3,65%).

(dowód: akta kontroli str. 436-444)

W okresie trzech kwartałów 2012 r. stopień zaangażowania Izby w realizację taktycznego planu kontroli w części strategicznej wyniósł 61,66% przy planowanym 64,28%. Natomiast w części taktycznej zrealizowany stopień zaangażowania Izby wyniósł 31,36% i był wyższy od zaplanowanego w wysokości 28,40%.

²⁶ Procentowy udział działań kontrolnych w obszarze ryzyka w ogólnej liczbie działań kontrolnych, liczony oddzielnie dla poszczególnych komórek kontrolnych.

²⁷ Zgodnie z Instrukcją w sprawie opracowania taktycznego planu kontroli i sprawozdawczości operacyjnych planów kontroli nie opracowują komórki zgłoszeń celnych.

Na 9 obszarów ujętych w części strategicznej TPK w 6 nie uzyskano zaplanowanego stopnia zaangażowania. Wykonanie mniejsze o 1 punkt procentowy od planowanego zrealizowano w obszarach:

- 10,3 Benzyny, oleje napędowe: planowany 8,50%, wykonany 7,25%,
- 1.1 Klasyfikacja towarowa: planowany 12,50%, wykonany 10,83.

Planowany wskaźnik zaangażowania w realizację planu w części strategicznej wykonały komórki zwalczania przedsiębiorczości (87,88% na planowane 86,00%), nie wykonując jednak planu w części taktycznej (zrealizowano wskaźnik 10,51% przy planowanym 11,60%). Pozostałe komórki kontrolne nie wykonały planowanego wskaźnika zaangażowania w części strategicznej, przekraczając planowane wskaźniki w części taktycznej.

Odpowiedzialny za monitoring realizacji TPK naczelnik Wydziału Zarządzania Ryzykiem wyjaśnił, że „Zaangażowanie 64,28% w kontrole w strategicznych obszarach ryzyka jest zaplanowane na cały rok. Kwartalne monitorowanie ma wyłącznie na celu zdiagnozowanie znaczących odchyleń i stanowi wskazanie dla poszczególnych komórek kontrolnych w jakich obszarach należy zintensyfikować działania kontrolne w następnym kwartale. Przy wykonywaniu kwartalnie ok. 2000 kontroli przez komórki kontrolne odchylenia w wysokości 0,5-3% w zaangażowaniu nie stanowią zagrożenia niezrealizowania założonych mierników.”

(dowód: akta kontroli str. 473-477)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

4.3. Skuteczność i efektywność kontroli

Opis stanu
faktycznego

Analiza efektywności kontroli realizowanych przez poszczególne komórki w 2011 r. i w I półr. 2012 r. w obszarach ryzyka, w których zaangażowanie tych komórek wynosiło powyżej 10% (łącznie w ww. okresie we wszystkich komórkach było 26 takich obszarów) wykazała, że bardzo niska efektywność wystąpiła tylko w 2011 r. w jednym obszarze w komórkach dozoru, a mianowicie 8.1 Alkohol etylowy skażony i wyroby na bazie tego alkoholu – zaangażowanie 12,24%, skuteczność²⁸ 0,3% (1 działanie w którym stwierdzono nieprawidłowość na 336 przeprowadzonych). Średni efekt finansowy przypadający na jedno działanie 0,50 zł.

(dowód: akta kontroli str. 443-450 i 480-489)

W TPK na 2011 r. przesłanym do Departamentu KC-AKiG Izba przyjęła w ww. obszarze stopień zaangażowania 2% podając, iż jest to jedyne odstępstwo od założonej w SPK hierarchii obszarów kontroli. Niższy stopień zaangażowania uzasadniono brakiem podmiotów do kontroli, gdyż na terenie województwa nie ma podmiotów dokonujących produkcji alkoholu skażonego. W 2010 r. odnotowano tylko 3 przypadki nabycia niewielkich ilości skażonego alkoholu przez firmy z terenu województwa lubuskiego do dalszej produkcji. Działania prowadzone przez komórki zwalczania przestępczości nie doprowadziły do ujawnienia nieprawidłowości w tym zakresie. Zwiększenie stopnia zaangażowania spowoduje spadek efektywności kontroli. Departament nie uwzględnił tego uzasadnienia i zalecił dokonanie zwiększenia zaangażowania w tym obszarze. W korekcie do TPK przyjęto stopień zaangażowania 4,78%, w tym w komórkach dozoru 13,1%, zwalczania przestępczości 5% i kontroli przedsiębiorców 1%.

Skuteczność kontroli w tych komórkach wyniosła w 2011 r. odpowiednio 0,3%, 0% i 0%. W TPK na 2012 r. w związku z odstępniem od obligatoryjnej hierarchii

²⁸ Udział procentowy działań kontrolnych w wyniku których stwierdzono nieprawidłowości w ogólnej liczbie działań kontrolnych w danym obszarze ryzyka.

w zaangażowaniu w strategicznych obszarach kontroli przyjęto stopień zaangażowania 1,75%.

(dowód: akta kontroli str. 414-415, 420-423 i 446-450)

W Izbie monitorowana jest skuteczność kontroli, jednak pomimo braku lub niewielkiej efektywności kontroli (w obszarach o mniejszym zaangażowaniu) nie uwzględnia się wyników monitoringu przy sporządzaniu planów operacyjnych komórek na II półrocze. I tak np. w komórkach kontroli przedsiębiorców w obszarze 13.2 *Gry na automatach ...* skuteczność kontroli wyniosła 0% przy planowanych wskaźnikach zaangażowania w 2011 r. 5,0%, a w I półroczu 2012 r. 8,0% (zrealizowane zaangażowanie 7,75% i 5,41%). W komórkach zwalczania przestępczości w obszarze 10.1 *Oleje opałowe* w 2011 r. i w 2012 r. zaplanowano zaangażowanie po 10,0% (zrealizowano 9,59% i 8,63%) przy osiągniętej skuteczności w 2011 r. 0,85%, a w I półroczu 2012 r. 0,44% (efekt finansowy na 1 działanie kontrolne 1,24 zł).

Przyczyną niewykorzystywania wyników monitoringu efektywności kontroli do sporządzania planów operacyjnych na II półrocze, wg wyjaśnienia Naczelnika Wydziału Zarządzania Ryzykiem, była konieczność realizacji wynikającego z TPK zaangażowania w poszczególne obszary. Zmiana planów operacyjnych spowodowałaby niezrealizowanie założonego w TPK zaangażowania. Kierownicy komórek kontrolnych tylko w ograniczonym stopniu dokonują przesunięć działań pomiędzy obszarami. Dopiero w połowie lipca 2012 r. Departament KC-AiKG wskazał, iż dopuszczalna jest korekta TPK w trakcie jego realizacji po dokładnym uzasadnieniu jej przyczyn.

(dowód: akta kontroli str. 443-450, 475-477 i 480-488)

Udział kontroli pozytywnych we wszystkich zrealizowanych kontrolach wzrósł z 6,85% w 2010 r. do 12,76% w 2011 r. i 21,68% w I półroczu 2012 r.

Najwyższą skutecznością kontroli wykazywały się komórki kontroli przedsiębiorców, osiągając w 2011 r. wskaźnik 55,88%, a w I półroczu 2012 r. 48,15%. Najniższą natomiast komórki zwalczania przestępczości, które w 2011 r. uzyskały wskaźnik 6,87%, a w I połowie 2012 r. 14,11%.

Najwyższą średnią skuteczność²⁹ kontroli w obszarach strategicznych Izba osiągnęła w obszarze 9.3 *Tytoń do palenia, cygara i cygaretki* – w 2011 r. - 78,5%, a w I połowie 2012 r. - 74,7%, przy stopniu zaangażowania w obszarze odpowiednio 2,27% i 5,82%. Natomiast najniższa średnia skuteczność wystąpiła w obszarach: w 2011 r. - 8.1 *Alkohol etylowy skażony i wyroby na bazie tego alkoholu* 0,1% przy stopniu zaangażowania 5,02%, a w I połowie 2012 r. – 5.1 *Środki odurzające, substancje psychotropowe i ich prekursorzy* 1,7% przy stopniu zaangażowania 6,27%.

W I połowie 2012 r. nastąpił wzrost skuteczności kontroli w poszczególnych obszarach strategicznych w porównaniu do 2011 r., z wyjątkiem niewielkich spadków w ww. obszarach 9.3 i 10.1, spowodowanych m.in. wzrostem zaangażowania w obszarze.

Średnia wskaźników skuteczności kontroli ogółem w poszczególnych komórkach organizacyjnych przedstawiał się następująco:

	2011 r.	I poł. 2012 r.
- komórki dozoru	21,03%	39,75%
- komórki kontroli przedsiębiorców	55,88%	48,15%
- komórki zwalczania przestępczości	6,87%	14,11%

²⁹ Liczona jako średnia wskaźników skuteczności komórek uczestniczących w kontrolach w danym obszarze.

Średnia skuteczność kontroli Izby³⁰ 27,93% 34,00%

Według „Strategii działania Służby Celnej” na lata 2010-2015 udział kontroli z wynikiem pozytywnym do liczby działań kontrolnych w 2011 r. winien wynosić co najmniej 26,0%, a w 2012 r. 27,0%.

Efekty finansowe kontroli w 2011 r. wzrosły w porównaniu do 2010 r. o 3.684,1 tys. zł (o 14,6%) do kwoty 28.879,3 tys. zł. Szacunkowa wartość zajętych towarów wyniosła 12.996,3 tys. zł i była mniejsza niż w roku poprzednim o 4.640,4 tys. zł.

Efektywność kontroli mierzona sumą szacowanych efektów finansowych do liczby przeprowadzonych kontroli w 2011 r. wyniosła 1,9 tys. zł na 1 kontrolę (w 2010 r. 1,2 tys. zł), a w I połowie 2012 r. 7,0 tys. zł.

Najwyższy wskaźnik efektywności komórek kontrolnych (efekty finansowe/koszty funkcjonowania komórki organizacyjnej) w 2011 r. osiągnęły komórki kontroli przedsiębiorców (3,86).

W badanym okresie zmniejszyła się liczba kontroli przypadających na 1 funkcjonariusza z 65,5 w 2010 r. do 57,8 w 2011 r. i 18,5 w I półroczu 2012 r. Główną tego przyczyną był spadek liczby kontroli przeprowadzonych przez komórki zwalczania przestępstw, które realizują ok. 2/3 wszystkich kontroli Izby. W 2011 r. przeprowadziły one 10.043 kontrole, tj. 5.409 mniej niż w 2010 r., a w I połowie 2012 r. tylko 2.629 kontrole.

(dowód: akta kontroli str. 438-441 i 497-499)

Przyczynami obniżenia liczby kontroli przeprowadzonych przez tę komórkę, wg wyjaśnienia naczelnika Wydziału Zarządzania Ryzykiem są podjęte działania zmierzające do ograniczenia prewencyjnego charakteru kontroli i ukierunkowanie ich na analizę ryzyka, co spowodowało ograniczenie tzw. „pustych” kontroli przez co wzrósł dwukrotnie wskaźnik ich skuteczności. Ponadto funkcjonariusze z komórek zwalczania przestępczości w związku z otrzymaniem uprawnień do użycia broni palnej, odbywali szereg szkoleń w tym zakresie, a także z uwagi na EURO 2012 oddelegowani byli do pomocy w Izbach granicznych na wschodzie kraju.

(dowód: akta kontroli str. 475-477)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³¹, wnosi o:

1. Sporządzanie rocznych planów szkoleń dla funkcjonariuszy służby celnej w oparciu o rzetelne analizy w zakresie zapotrzebowania oraz możliwości ich realizacji przez Izbę.
2. Wykorzystywanie monitoringu efektywności kontroli realizowanych w poszczególnych obszarach przy sporządzaniu planów operacyjnych na drugie półrocze.

³⁰ Obliczony jako procent ilorazu sumy średniej skuteczności komórek kontrolnych i liczby tych komórek tj. $ws^{dz} + ws^{kp} + ws^{zp} / 3$

³¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 11 grudnia 2012 r.
miejscowość data

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze

Kontrolerzy
Henryk Kulczewski
główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Włodzimierz Stobrawa

.....
podpis

.....
Podpis

Paweł Pawlak
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Piotr Tamborski
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis